

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ВИКЛАДАЧАМИ ЯКОСТІ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«ТУРИЗМ»
другого (магістерського) рівня вищої освіти**

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності викладачів якістю освітньо-професійної програми «Туризм» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному веб-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – науково-педагогічні працівники, які викладають навчальні дисципліни, що передбачені навчальним планом за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Туризм» (респонденти).

Опитування респондентів було проведено в **1 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетною «якість освітньої програми». Всього опитано **6 респондентів**.

Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Анкета складалася з дев'яти блоків питань, які включали: оцінювання відповідності знань випускників з освітньої програми сучасному стану виробництва і бізнесу; ранжування за значимістю тринадцяти найбільш важливих компетентностей, оцінювання якостей та навичок випускників за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень); найбільш необхідні складові освітньої програми; необхідність залучання роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм та відкриті питання щодо дисциплін, які необхідно ввести та вивести з освітнього процесу, інших пропозицій щодо покращення якості освіти та освітньої програми.

Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання науково-педагогічними працівниками якості ОПП «Туризм» за критерієм **«Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу»** наведено на рисунку 1.

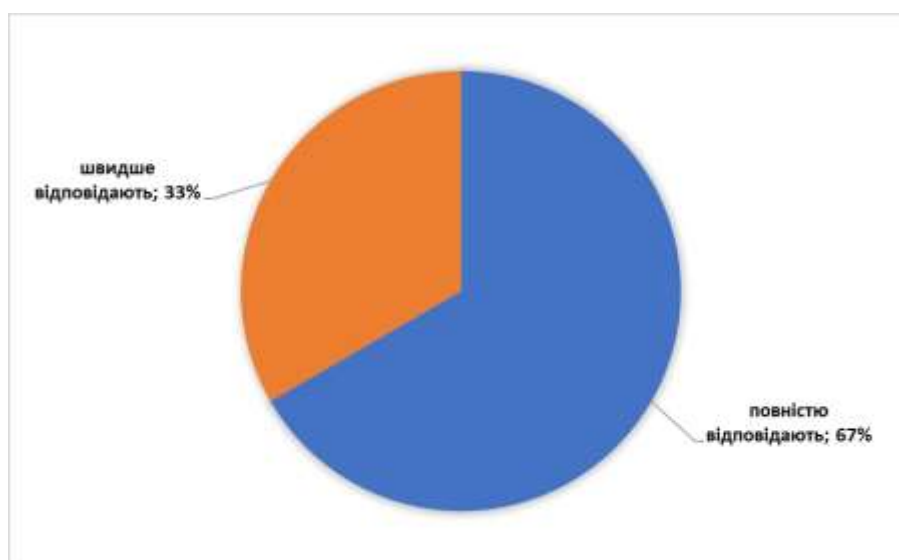

Рис. 1. Оцінювання «*Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу*» (у відсотках)

Результати ранжування тринадцяти найбільш важливих компетентностей випускника для роботи за фахом (*1- найбільш важлива*) представлено в табл. 1.

Таблиця 1 - Ранжування пунктів щодо важливості компетентностей випускника для роботи за фахом

Назва компетентності	Рейтинг
1 блок	
Здатність застосовувати знання на практиці	1
Засвоєння основ базових знань з професії	2
Базові загальні знання	3
Здатність до аналізу і синтезу	4
Знання другої мови	5
Усне і письмове спілкування рідною мовою	6
2 блок	
Елементарні комп'ютерні навички	1
Прийняття рішень	2
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	3
Здатність до критики та самокритики	4
Здатність породжувати нові ідеї (креативність)	5
Здатність до навчання	6
Дослідницькі навички і уміння	7

Моніторинг оцінювання якостей та навичок випускників освітньої програми за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень) наведено в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання якостей та навичок випускників (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали				
	1	2	3	4	5
Рівень загальнотеоретичної підготовки	0	0	16,7	33,3	50
Рівень базових (професійних) знань і навичок	0	0	0	33,3	66,7
Стратегічне мислення	0	16,7	0	16,7	66,7
Націленість на кінцевий результат	0	0	16,7	0	83,3
Здатність працювати в колективі, команді	0	0	0	33,3	66,7
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	0	16,7	0	16,7	66,7
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	0	0	0	16,7	83,3
Навички управління персоналом, колективом	0	0	33,3	33,3	33,3
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	0	0	0	33,3	66,7
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	0	0	0	50	50
Ведення ділової документації	0	0	33,3	50	16,7

Результати оцінювання показали достатньо **високий рівень** (максимальна сума відсотків за балами 4 і 5, по 100%) наступних якостей та навичок випускників: «рівень базових (професійних) знань і навичок», «здатність працювати в колективі, команді», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання», «ерудованість, загальна культура, комунікабельність», «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями».

Меншими балами оцінили наступні критерії (максимальна сума відсотків за балами 1 і 2, по 16,7%) – «стратегічне мислення», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці».

Моніторинг оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Туризм» наведено в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Туризм» (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали
Співвідношення теоретичної і практичної частини	100
Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	67
Спрямованість дисциплін на майбутню професію	100
Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи)	50
Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	83
Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах	83
Доступ до програм підготовки, графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін	17
Доступ до навчальної і наукової літератури бібліотеки університету	0

Аналіз таблиці 3 показує, що за результатами опитування респондентів найбільш необхідних складових ОПП «Туризм» наступні:

1. Спрямованість дисциплін на майбутню професію (100%);
2. Співвідношення теоретичної і практичної частини (100%);
3. Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо) (83%);
4. Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах (83%).
5. Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін (67%).

Тому, при перегляді освітньої програми на цих складових необхідно зупинитись більш детально.

Результати щодо необхідності залучення роботодавців, на думку викладачів, до розроблення та модернізації освітньої програми показали 100% - ву позитивну відповідь.

Результати опитування пропозицій викладачів щодо навчальних дисциплін показали:

- *необхідно ввести до освітнього процесу* – пропозицій не надійшло;
- *необхідно вивести з освітнього процесу* - пропозицій не надійшло.

Інших пропозицій від викладачів щодо покращення якості освіти та освітньої програми «Туризм» не надійшло.

Висновки

За результатами опитування викладачів щодо якості освітньо-професійної програми «Туризм» більшість респондентів оцінили знання випускників спеціальності як ті, які повністю відповідають (67%). Найбільш важливими компетентностями випускника для роботи за фахом були відзначені: здатність застосовувати знання на практиці, комп'ютерні навички та вміння приймати рішення. Найбільш високу оцінку якостям та навичкам випускників надали респонденти за напрямками: «націленість на кінцевий результат», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання», «ерудованість, культура, комунікабельність».

Серед п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Туризм» респонденти визначили: співвідношення теоретичної і практичної частини підготовки, спрямованість на майбутню професію, організація

наукових та практичних заходів, залучення студентів до наукових заходів, зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін.

З метою покращення якості освітньо-професійної програми «Туризм» з урахуванням думок викладачів пропонується:

1. Продовжити практику відкритих зустрічей («круглих столів») з роботодавцями для обговорення змісту освітньо-професійної програми та компетентностей, необхідних сучасним фахівцям.

2. Проводити на постійній основі методичні семінари з наряду розробки нових та вдосконалення наявних силабусів освітніх компонент з визначення мети, завдань і очікуваних результатів.

3. Гарантам освітніх програм разом з Головою методичної комісії факультету економіки та бізнесу, ведучими викладачами переглядати на постійній основі та за запитом учасників освітнього процесу зміст освітніх компонент, що формують базовий (професійний) рівень знань, а також компонент, результатами вивчення яких є навички прогнозування кінцевого результату та ефективної презентації себе (фахівця) та результатів роботи. На підставі цього проводити обговорення та вводити в навчальні плани нові освітні компоненти.

4. Активізувати роботу з організації практичних заходів професійного напрямку, а саме:

- залучення практиків до освітнього процесу;
- проведення науково-практичних семінарів, конференцій з представниками туристичного бізнесу, представниками державних установ та інших контактних аудиторій.

5. Для активізації наукової діяльності та залучення до неї здобувачів вищої освіти рекомендувати Науковому сектору Студентської ради ТДАТУ акумулювати та поширювати інформацію щодо залучення до участі здобувачів в науково-практичних конференціях, різноманітних конкурсах та тренінгах шляхом висвітлення інформації на сайті університету, а також через соціальні мережі.

6. Забезпечити проходження викладачами кафедри практичного стажування на підприємствах сфери обслуговування для вдосконалення педагогічної майстерності та підвищення якості викладання освітніх компонент.

Гарант ОПП «Туризм»
за другим (магістерським)
рівнем вищої освіти

Ірина КОЛОКОЛЬЧИКОВА

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР